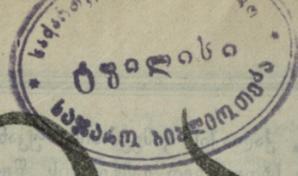

კვირა, 25 თებერვალი, 1901 წ.

კვირა, 25 თებერვალი, 1901 წ.

გაზეთი	დღის:
მან. კ.	თვე
12 . . . 10 —	6 . . . 6 —
11 . . . 9 50	5 . . . 5 50
10 . . . 8 75	4 . . . 4 75
9 . . . 8 —	3 . . . 3 50
8 . . . 7 25	2 . . . 2 75
7 . . . 6 50	1 . . . 1 50

თვეური

რედაქცია: ქ. თბილისი
ნიკოლოზის ქუჩა, № 11

გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ.
გამყარც, საზოგადოების კანცელარიის
ფსსა განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ
16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

ცალკე ნომერი—ერთი შაური
„მედიის“ ტელეფონი № 227

„მედიის“ ტელეფონი № 227.

ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი უმორ-
ჩილესადა სთხოვს გუბერნიის თავად-აზნაურთ კვირას, 25 თებერ-
ვალს, ქვაშეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში მობრძანდნენ, სადაც
განსვენებულს

თავ. რაფიელ ერისთავის

სულის მოსახსენებლად წირვა და პანაშვიდი იქმნება გარდახდილი.
წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—5.—2)

ზედახმადველი კომიტეტი და გამგეობა ტფილისის სათა-
ვად-აზნაურთ ბანკისა, აუწყებს-რა თავის წევრებს

თავ. რაფიელ ერისთავის

გარდაცვალებას, სთხოვს კვირას, 25 ს თებერვალს, ქვაშეთის წმ.
გიორგის ეკლესიაში მობრძანდნენ, სადაც წირვა და პანაშვიდი
იქმნება გარდახდილი.
წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—5.—2)

ქართული შურნალ-გაზეთების რედაქციები, აუწყებენ-რა ქარ-
თველს მკითხველს საზოგადოებას გარდაცვალებას მსცოვანის პოეტის

თავ. რაფიელ ერისთავის

სთხოვენ კვირას, 25 თებერვალს, განსვენებულს ს. ძისტა-
ურში დასაფლავების დღეს, ტფილისში, ქვაშეთის წმ. გიორ-
გის ეკლესიაში მობრძანდნენ წირვასა და პანაშვილზედ დასას-
წრებლად.
წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—უ.—2)

ტფილისის ქართველი ხელოსნები და წვრილი მწარმოებელი სთხო-
ვენ ყველა თანამგრძობელთ მობრძანდნენ კვირას, თებერვლის 25
რიცხვს, ქვაშეთის წმინდა გიორგის ეკლესიაში, სადაც გარდახ-
დილი იქმნება წირვა და პანაშვიდი გარდაცვალებულს

პოეტის რაფიელ ერისთავის

სულის მოსახსენებლად. (2—უ.—2)

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ სა-
ზოგადოების“ გამგეობა, აუწყებს რა წევრებს საზოგადოების
საპატიო წევრის

თავ. რაფიელ ერისთავის

გარდაცვალებას, სთხოვს კვირას, 25 თებერვალს, ქვაშეთის
წმ. გიორგის ეკლესიაში მობრძანდნენ წირვასა და პანაშვილზედ
დასასწრებლად. წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—უ.—2)

„შორის მხარის მემამულეთა სამეურნეო აზნაურთა“, აუ-
წყებს-რა თავის წევრებს გარდაცვალებას

თავ. რაფიელ ერისთავის

სთხოვს კვირას, 25 თებერვალს, ქვაშეთის წმ. გიორგის ეკ-
ლესიაში მობრძანდნენ წირვასა და პანაშვილზედ დასასწრებლად.
წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—5.—2)

ქენია ბარბარე რაფაელის ასული ხიმშიაშვილი, ანასტასია რაფა-
ელის ასული კახიძე, ქენია ელენე რაფაელის ასული ტუსიშვილი,
თავადის ასული თეოდოსია რაფაელის ასული ერისთავი, თავადი
ნიკოლოზ გიორგის ძე ხიმშიაშვილი, ვასილი ბესარიონის ძე კა-
ხიძე და თავადი გიორგი დავითის ძე ტუსიშვილი გულითადის მწუ-
ხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებასა ამა
თებერვლის 19-სა რიცხვსა პირველნი ძვირფასის მამისას, ხოლო
მეორენი—ძვირფასის სიმამრისას,

თავად რაფაელ დავითის ძის ერისთავისას.

პანაშვილები დილა-საღამოთი იქმნება განსვენებულს სად-
გომში, თელავში.
კვირას, 25 თებერვალს, თელავში გარდახდილი იქმნება წირვა
და პანაშვიდი და აქედგან განსვენებულს ს. ქისტაურში წაასვენ-
ებენ დასაკრძალად.

ტფილისის ქართველი მოსახსენებელი სთხოვენ თანამგრძობელთ
მობრძანდნენ კვირას, 25 თებერვალს, ქვაშეთის ეკლესიაში გან-
სვენებულს

პოეტის რაფიელ ერისთავის

სულის მოსახსენებლად დანიშნულს წირვასა და პანაშვილზედ
დასასწრებლად.

ქენია ნათალია იოსების ასული ციციშვილისა ზვილვაი
თურთ გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ,
რომ ძვირფასის მეუღლის თავ.

დავით ივანეს ძის ციციშვილის

გარდაცვალების მეორე დღეს ოთხშაბათს, 28 თებერვალს,
სოფელ ქვემო-ნიჩბისში, გარდახდილი იქმნება წირვა და პანა-
შვიდი გარდაცვალებულს სულის მოსახსენებლად. (1—36—1)

ქართული დრამატული საზოგადოება, აუწყებს-რა თავის
წევრებს გარდაცვალებას საზოგადოების საპატიო წევრის, პოეტისა
და დრამატურგის

თავ. რაფიელ ერისთავისას,

სთხოვს კვირას, 25 თებერვალს, ქვაშეთის წმ. გიორგის ეკ-
ლესიაში მობრძანდნენ, სადაც წირვა და პანაშვიდი იქმნება გარ-
დახდილი.
წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება. (2—უ.—2)

ამ ნომერთან ერთად „მედიის“
ხელის მომწოდებელ შურნალ „მოგ-
ზაურის“ განცხადება მგზავნი-
ბათ.

სამელოვიარო დეკრეტი

მთავრობის განკარგულებანი
უმადლესად ებოძათ: წმ. ანანს მესამე
ხარისხის ორდენი: გურია-სამეგრელოს ეპარ-
ქიის ს. ბაზის ეკლესიის მღვდელს დიმიტრი
ქიქოძეს, იმერეთის ეპარქიის ქუთაის-
საფირჩხის ეკლესიის მღვდელს ივლიანე აბა-
საძეს, სოფელ ძუჯურის ეკლესიის მღვდელს
დავით სირბილაძეს, ს. ქვედა ქვეშის
მღვდელს ნიკოლოზ ფრუიძეს, სამტრედიის
ეკლესიის მღვდელს ერმილე კანდელაკს

და ქალაქ სტავროპოლის საკათედრო ტაძ-
რის მღვდელს პეტრე შათირიშვილს.
მსცოვანის პოეტის თავ. რაფიელ
ერისთავის გარდაცვალებისა გამო სა-
ქართველოს სხვა-და სხვა ქალაქიდან
რედაქციამ კიდევ შემდეგი დეკრეტი
მიიღო:
მუთანიძეებან: ქუთაისის სათა-
ვად აზნაურო სკოლა, ჰელოვობს რა

ძვირფასის პოეტის რაფიელის გარ-
დაცვალებას, მწუხარებთ იმ დიადის
ნაყოფით, რომელიც მოუტანა ჩვენს
ენასა და ლიტერატურას განსვენე-
ბულის ხანგძლივმა მოღვაწეობამ. გარ-
დახდილი იქმნა პანაშვიდი.
გამგე სკოლისა ოცხელი

მღვწეობით: ხილისთავის სა-
მკითხველოს წევრი უერთებენ თა-
ვიანთ მწუხარებას ყველა იმთსას,
ვინც თანაუგრძობს ქართულ ლი-
ტერატურას, რომელმაც რაფიელ
ერისთავის გარდაცვალებით დაჰკარ-
გა მსცოვანი სახალხო პოეტი.
რამიშვილი

ახალი ამბავი

*. დღეს, 25 თებერვალს, ქვა-
შეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში,
ახლად გარდაცვალებულის პოე-
ტის თავ. რაფიელ ერისთავის სუ-
ლის მოსახსენებლად გარდახდი-
ლი იქმნება წირვა და პანაშვიდი.
წირვა დაიწყება დილის 10 სა-
ათზედ.

*. დღეს, 25 თებერვლისათვის
სახალხო თეატრში დანიშნული წარ-
მოდგენა, პოეტის თავ. რაფიელ
ერისთავის გარდაცვალების გამო,
სხვა დროისათვის გადაიდვა.

*. თავ. რაფიელ ერისთავის კუ-
ბოს გვირგვინით შემკობის ნაცვლად
რედაქციამ მიიღო ტფილისის სათა-
ვად აზნაურო სკოლის გამგე-კომი-
ტეტისაგან 30 მანეთი და ამავე
სკოლის მასწავლებელთაგან—30 მა-
ნეთი, სულ 60 მანეთი.

*. როგორც შევითქვით, ამიერ-
კავკასიის რკინის გზების მთავარ
მღვდელს, ბლოლოჩინს მამა ნანობა-
შვილს განუზრახავს ტფილისის სად-
გურის მახლობლად ეკლესიის აგე-
ბა. მამა ნანობაშვილს უშუამდგომ-
ლობაც აღუძრავს მთავრობის წინა-
შე იმის შესახებ, რომ ნება მიეცეს
ხელის-მოწერა გამართოს ეკლესიის
ასაგებად საჭირო ფულის შესაკრე-
ბად. ნანობაშვილს რკინის გზის გამ-
გეობისთვისაც უთხოვნია, რომ დაუ-
თმოს საჭირო მიწა ეკლესიისათვის.

*. 20 თებერვალს საგუბერნიო
საადგილ-მამულო გარდასახლდა გამ-
წერ საკრებულომ დამტკიცა ბორ-
ჩალოს მხარის ადგილ-მამულებზედ
გაწერილი გარდასახლადი. ამ მხარაში
სამეგრეო გარდასახლადი გამოანგარი-
შებულია სულ 48,516 მან., ხოლო
საადგილ მამულო — 13,360 მან.

*. მიწად მოქმედებისა და სახელ-
მწიფო ქონებათა სამინისტროს კავ-
კასიის რწმუნებული მღვდელმწიფე სამ-
სახურის საქმეთა გამო პეტერბურგში
წასვლას აპირებს. ბ-ნ მღვდელმწიფე
პეტერბურგს მიდიან აგრეთვე კავკა-
სიის სახელმწიფო ქონებათა ზოგი-
ერთი მმართველი. რწმუნებული და
გამგენი დაბარებულნი არიან კავკა-

სიის გლახთა მოწყობის საქმის თაობაზედ მოსალაპარაკებლად.

ტფილისის სამოსამართლო პალატის უფროსი თავმჯდომარე ბ-ნი ვრასკი ამ დღეებში პეტერბურგიდან ტფილისში დაბრუნდა.

კავკასიის სამიწერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს ამ დღეებში ქ. ტაგანროგის მცხოვრებმა მ. ლიბინსკიმ განცხადებით მიმართა იმის შესახებ, რომ ნება დაერთოს კავკასიის მომავალ სამეურნეო სამრეწველო გამოყენების მოსათავსებლად ავგოს შენობა; თუ საზოგადოების საბჭო თანახმა იქნება, ლიბინსკი სწერს, ამ საქმის შესახებ ვრცელ მოხსენებას წარმოადგენ, თუ რა პირობით ვიკისრებ აღნიშნულ შენობის აგებასა.

დღეს, 25 თებერვალს, ტფილისის სამოსამართლო პალატის დარბაზში, ნაშუადღევს 1 საათზედ, მოხდებოდა კრება კავკასიის მცირე წლოვან დამნაშავეთა გამასწორებელ ახალშენის დამმართველ საზოგადოებისა, რომელმაც, სხვათა შორის, საზოგადოების გამგეობის წარსულის წლის მოქმედების ანგარიში და ამა მიმდინარე წლის ხარჯთ აღრიცხვა უნდა განხილოს.

ხვალ, 26 თებერვალს, ქალაქის საბჭოს მორიგი სხდომა მოხდება, რომელზედაც შეუდგებიან ქალაქის თვითმართელობის ამა წლის შემოსავალ-გასავლის ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვის განგრძობას.

ქალაქის გამგეობის 22 თებერვლის სხდომაზედ გამგეობის წევრმა ბ-ნმა შესტაკოვმა წარადგინა საბჭოს ხმონის ბ-ნის ვესელოვსკოვისა და ტფილისის დედათა პირველ გიმნაზიის დირექტორის განცხადებანი, რომელნიც სთხოვენ ქალაქის გამგეობას გიმნაზიისთან დაარსებულ ტფილისის საშუალო განათლების კურსების მომწყობის საზოგადოებასა და „იასლის“ საზოგადოებას შემწეობა აღმოუჩინეთო; ქალაქის გამგეობამ დაადგინა ქალაქის კასილგან აღნიშნულ საზოგადოებათათვის ხუთას-ხუთასი მანეთი იქმნეს გადაღებული წელიწადში.

ქალაქის გამგეობის უკანასკნელს სხდომაზედ გამგეობის წევრმა თავ. არლუთინსკი-დოლოგორუკოვმა წარადგინა განსახილველად მოხსენება იმის შესახებ, რომ ქალაქში ძალღების აღსაწერად 15,000 ბლანკი მზადაა უკვე, მხოლოდ საქირთა შევისოს ცნობებით ქალაქის დასაფასებელ წიგნებზედ; გამგეობამ დაადგინა ბლანკების აღნიშნულ ცნობებით შევსება ქალაქის გამგეობის უკანასკნელ მოხელეებს მიანდოს, რომელთაც სასყიდლად თითო ბლანკში თითო კაპეიკი უნდა მიეცეთ; ამასთანავე მიენდოს გამგეობის წევრს თავ. არლუთინსკის, გამოიანგარიშოს ქალაქში ძალღებზედ გარდასახადის შემოღებისათვის რა თანხა იქნება საქირთა, რომ შემდეგ იგი განზრახულ გარდასახადით დაიფაროს.

პარასკევს, 23 თებერვალს, ქალაქის გამგეობას განსახილველად წარდგინა ქალაქის მეზღის რომანოვის განცხადება იმის შესახებ, რომ ელისაბედის ქუჩაზედ მცხოვრებს ლაზარეს თავისის ნებით მოუჭრია თავისის სახლის წინ ქუჩაზედ დარგული გამზირი ორი ხე; გამგეობამ, გამოსთქვა-რა სურვილი, რომ ქალაქის ქუჩებზედ ხეების დარგვის საქმე მალე იქმნეს განწყობილი, დაადგინა სთხოვეს ქალაქის სატყეო მომვლელ-მომწეებელ კომიტეტს გამგეობაში ქუჩებზედ ხეების დარგვის განსაწყობებლად შემუშავებულ სავალდებულო დადგენილებათა პროექტის წარდგენა დაჩქარონ.

გუშინ, 24 თებერვალს, ტფილისის სამოსამართლო პალატის სისხლის სამართლის პირველ დეპარტამენტში განსახილველად დანიშნული იყო საქმე ვაზ. „კავკასის“ რედაქტორად ნამყოფის ბ-ნი მიხეილ უსპენსკისა და ამავე გაზეთის თანამშრომლის ბ-ნი გატსუკისა, რომელთაც ბექდვითის სიტყვით ცილის დაწამება ჰბრალდებოდათ. საქმე, პალატის ერთის წევრის ავადყოფობისა გამო, სხვა დროისათვის იქმნა გადაღებული.

ტფილისის დედათა საგზარქო სასწავლებელში არსდებოდა სტიპენდია საქართველოს ექსარხოსის ფლადია ნეს სახელობაზედ.

აზრალა აქვთ მთელის კავკასიისათვის დაარსონ მთავარი საავადყოფო სულით ავადყოფთათვის.

კავკასიის გზათა ოლქის გამგეობას ბათუმ-ახალციხის გზის გასაყვანად 107,000 მან. გადაუღვია.

ლაზარაკი აღუძრავთ კავკასიაში სპეციალურ საბეითალო საფერული სკოლის დაარსების შესახებ. სკოლის დაარსების პროექტს უკვე აღგენენ. (ახ. მიმ.).

როგორც მკითხველებმა უწყიან, აზრალა აქვთ კავკასიის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორების მოხელეთა შვილებისათვის კავკასიის ვაჟთა და ქალთა სასწავლებლებში სტიპენდიები დაარსონ. ამის შესახებ მოხსენება კიდევ გაეგზავნა სამინისტროს. ეხლა, როგორც „ახ. მიმ.“-ს შეუტყვია, სამინისტროს მოუთხოვნიდა დამატებითი ცნობები ამ საქმის შესახებ.

როგორც მკითხველებმა უკვე უწყიან, მთავრობამ ბათუმსა და ხაშურს შუა ნავთისათვის მილი გამართა. სიგრძე ამ მილისა 216 ვერსია. ამ მილით ნავთი საათში ოთხ ვერსს გადის; მაშასადამე, მთელს გზას ხაშურიდან ბათუმამდე მოუნდება 54 საათი. ოთხ ვერსს ნავთი მაშინ გადის, როდესაც მილი სავსეა, ხოლო ამისათვის საქირთა 700 ათასი ფუთი ნავთი

ტფილისის სამოსამართლო პალატის ბრალმდებელს გარდაეცა საქმე ტფილისის ქალაქის მოურავის გ. გ. ევანგულოვისა, გამგეობის წევრთა თავ. არლუთინსკი-დოლოგორუკოვისა და ე. ე. ხოსროვისა და გამგეობის წევრებზედ ნამყოფთა ა. ა. ივანენკოსი და ხ. ა. ვერმიშევისა, რომელთაც სამსახურის აღსრულების დროს დანაშაულობის ჩადენა ჰბრალდებოდათ.

ტფილისში ჩამოვიდა „კუტოს“-ის ფირმის წარმომადგენელი, რომელმაც 23 თებერვალს სთხოვა

ქალაქის გამგეობას გადასცეს ამ საზოგადოებას ქალაქის ქუჩების მოკირწყვლის საქმე 10 წლის ვადით.

კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს შუამდგომლობა აღუძრავს იმის შესახებ, რომ გადაღებულ იქმნას საქირთა თანხა იმ სასწავლებელთათვის, რომელნიც ამიერ-კავკასიის ერობის თანხით ინახება.

22 თებერვალს სხდომა ჰქონდა საბჭოს იმ კომისიის, რომელსაც მინდობილი აქვს ქალაქის ქუჩების მოსაქირწყლავად საშუალების გამოძებნა; კომისიის თავჯდომარედ არჩეულ იქმნა ხმონის მ. ი. დოლოვანოვი.

ამიერ-კავკასიის ევაგვიდის ანტრეკლას შესახებ წყუქუქს გადაეგზავნა სულ 9,420 მან. აქედან ტფილისის გუბერნიისათვის გადაეგზავნა 1,620 მან, ზაქათაის ოქჯის — 180 მან. და ქუთაისის გუბერნიისათვის 1,800 მან.

22 თებერვალს სხდომა ჰქონდა საბჭოს სასწავლებელთა კომისიის და დადგინა: მიიღოს 1-ლ სექტემბრიდან გალობის მეორე მსწავლებლად ბ-ნი დავიდი, რომელმაც ტფილისის სამსჯიკო სასწავლებელში შესაფერი ვგზამენი დაიჭირა. კომისიამ მოიწონა აგრეთვე კომისიის თავმჯდომარის მიერ წარდგენილი პროექტი მ. ამიროვების სახელობაზედ მოსკოვის უნივერსიტეტში სტიპენდიების დაარსების შესახებ.

ტფილისის პოლიციის მთავარს დაუვალდებოდა ბოქაულებისა და ქალაქის მკურნალებისათვის ერთის კვირის განმავლობაში დათვალეირონ ტფილისის ყველა საეპრო-სამრეწველო დაწესებულებანი, განსაკუთრებით ისინი, სადაც ხორცეულობასა და სხვა სანოვავესა ჰყიდიან.

მართის შვირიულბის ბაგო.

(წერილი ქუთაისიდან)

ამ დღეებში ჩაბარებს „წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ გამგეობა თავადის დიმიტრი ნაკაშიძის შექმნილ რედაქციას, რომელიც მან გურაანთის საზოგადოების სოფ. ციხის სკოლას უანდგრა.

განსვენებულმა თ. კირილე ღმრთაიფანიძეს შეადგენინა ანდრძის ქადაგი, რომელზედაც, სხვათა შორის, ბანკის თავმჯდომარეს თ. ზაგლე თუმა-

ნოვს და ბუგაქტურს უკრძალავს.

ნანდრეკევიას ფულად 2,100 მანეთი რომელიც ამ ჟამად ქუთ. საურთაორობაში სძევს, და რომელიც, ანდრძის, თანხმად, „წ.-კ.“ საზოგადოების კამეობას უნდა გადაეცეს, რათა მან, თუასის სურვილისამებრ, ზემოხსენებულს სკოლას მიასმაროს.

შემწირველი, თ. დ. ნაკაშიძე ამ წლის იანვარში გარდაიცვალა დრძელ მისუტეხული. იგი 15 წლის წინად გამოხსნადა თვისის სოფელიდან (ბარა-ცხე) ქ. ქუთაისში; აქ საკუთარ სახლად აიშენა და ჩვეულებრივ მშვიდად და შრომის-მოყვარეობით ატარებდა ცხოვრებას. იყო მოყვარული ქართული ლიტერატურისა. მას ზოგიერთებით არ უყვარია სამშობლოს სიუფარული გამო და არც არავის სტრფინა, რომ მისს გულში კეთილი საქმის თესვა ყოფიდა დაწერული. საუკუნოდ იქნის სხენება შენი, ქველ მოქმედო თავად, რომელმანც გულის სიწმინდით ჩვენს საერო საქმისათვის მცირე შეძლებიდან მცირე, მაგრამ ძვირად მისამწევი, კანდი დასდევ, და ამით მავალითიც კვიჩენე.

მაკაქიეთი-მეთქი, იმიტომ ვამბობ, რომ, ეს ერთი ხანია, ჩვენში უმეტესობა ამ აზრს ადგას: ჯერ ხელი უნდა მოვათხოთ, სიმდიდრე შევიძინოთ და მერე საერო საქმისათვისაც შეგვეძლებს ნივთიერი შეწყობა.

და მართლაც ამ მტნების ამოფასი, გვექვთა, მკურნალთა და ვაჭართაგან დაღეს იმდენად წელ-გამართლენი შეიქმნენ, რომ ფუფუნებით ცხოვრებას-კი შესაძლებელი გამხდარა მათთვის. მამა-ზამთაგან თუ ვისმეს შერჩენის შეძლებს და მდიდარი სემკვიდრეულიც, ისინი ამ ნამუსის მოსაბოდიშებელ მტნებასაც არ აღიარებენ: საერო საუფის ფეხის მოსადგმელად არც ერთს არ უნდა რამე გადაანჩინოს თავისს ფართო და მრავალ ფერფანს მოთხრობილებას. იმიტომ მთელს საქართველოში ორი სამის მეტი არ მოაძებნება ისეთი, რომელსაც ან სიღრმესეში, ან სიკვდილის შემდეგ თვისს ძმთა, მკობლის და სამშობლოს სასარგებლოდ რამე ექიდადებიან.

დაანახვებს ამას და სასო-მიხილს იმედით აღავსებს, სანუგეზოდ აუბგერებს ამ ოქროს ფურცლის აღმოკითხვისა გამო აღძრულ ფიქრებით შემთბარსა და შეტოკებულს გულს... ვოლტერისა არ იყოს, ნიქიერთა კაცთა უყოლობა ჰქმნის ერსა უღონოდ, და თავ. რაფიელის მოვლენაც ქართველის ერის ღონისა და ძალა-მოსილობის ნიშანია.

ადამიანის სიცოცხლის ხან-მოკლეობა ბუნებრივი ამბავია, ვინაიდან „ყოველი ხორცი თივა არს არს ყოველი დიდება კაცისა, ვითარცა ყვავილი თივისა, ჩამაცვივა“, მრავალნი წასულან ამ წუთი-სოფლის ტურფა საბაღაროდგან და წარდგენ ვითარცა აჩრდილი, მაგრამ მთელის საუკუნის განმავლობაშია-კი იშვიათია ისეთის ადამიანის მოვლენა, რომელსაც მთელი მშობელი ერი დასტრფის და რომლის უკვდავყოფილი სახელი მთელს ერს, ყოველს მის შვილს, წოდებისა და ადგილბინადრობის მიუხედავად, გულის ფიცარზედ სამარადისო სახსოვრად აღბეჭდია. ასეთის შვილის დაბადება ერის ღონეა, მისი სიქადულია და დიდება, მისის სიცოცხლის გამახანგრძლივებელია და, მწუხარება-კი

ფელეტონი

ქ ა ი ს უ რ ბ ი

სამაგალითო საერო მგოსანის გარდაცვალება—რას გვასწავებს მისი მოვლენა.—ერის ღონიერობა და ძალმოსილობა.—ხელ-უქმნელი ძველი და დრო-ქამთა სობოლა.—ღირს-აღსანიშნავი მაგალითი.—უსარგებლოდ დაფანტული ფული.—ერთი ჩვენებური ამბავი.—ახირებული თავ-გამოდება და უცნაური შედეგი.—დაუფიქრო, მკითხველო...

დღეს, ამ მეოცე საუკუნის პირველის წლის 25 თებერვალს, ქართველი ერი მიწას მიყარის თავისს ღვიძლს შვილს, მისთვის თავ-დაღებულს, მისთვის წაჭირნახულვეს, მისის ვარამ-ნადველისა და ურვა-მწუხარების მარგალიტისებურის ლექსებით აღმომეტყველს, მისის მწიგნობრობის დამამწვენებელს და მის მიერ საუკუნოდ... საუკუნოდ? არა, საუკუნოდ-კი არა, თუ ამ „საუკუნოდ“-ში ას წელიწადზედ მეტი არ იგულისხმება, არამედ სამარადისოდ მოსახსენებელს.

ნიჭის მხნე ახოვანმა ვარსკვლავმა, შესანიშნავმა მეფე ერეკლემ, —გამოესალმა ამ წუთი-სოფელს „ბერი-მგოსანი“, ბრწყინვალე ვარსკვლავი ჩვენის პოეზიისა, ერის გულსა და სულში ნათელის ჩამშუქებელი და იქიდგან „ობოლთა მარგალიტა“ ამომღები. დღეს თელავიდან წაასვენებს ქართველი ერი თავისის ძვირფას, თავისის ზეგარდმო მადლით ცხებულ შვილის ნეშტს, რათა მისის დიდებულ ქნარისაგან გონება-ამაღლებულმა და გრძობა-განსეტაკებულმა მიიბაროს იგი მშობელს მიწას, სოფ. ქისტაურის იმ ნიადაგს, სადაც ამ სამოც-და ჩვიდმეტის წლის წინად პირველად აახილა თვალი მხცოვანმა მგოსანმა და პირველმა დაინახა ის ქვეყანა და შეისუნთქა მისი ჰაერი, რომელიც შემდეგ სამოთხეზედ გასაცვლელად არ ეთმო-მობოდა.

„არ გავცვი ხალსა კლდეხსა უკვდავებისა ხეზედა, არ გავცვი ჩემსა სამშობლოს სხვა ქვეყნის სამოთხეზედაო!“

ნით აღსავსე, მისი სამშობლოს სიყვარულით გასხივცისკროვანებული სული ჩვენშივე ჰგებებს, ჩვენ შორისვე ტრიალებს და საუცხოვოდ არის დაძვლებული და სპეტაკთა გრძობათა ვარდ-გვირგვინით დაღუნული ყოველის ქართველის გულში. წარვლენ საუკუნოებად ქცეულნი წელი და ეს ვარდ-გვირგვინი შთამომავლობით გარდაეცემა ქართველთა შემდეგს მოდგმას, მერმისის ქართველიც სათუთად აღიზრდის გულში განსვენებულის მგოსანის პატივისცემას, აღიზრდება-რა და დასტკებება რა თვითაც მისის მშვენიერის ლექსებით. არასოდეს დაიფიქვებს ქართველი იმ ადამიანს, რომელსაც „სამშობლო ტაძრად“ ჰქონდა, „თავი—სამსხვებლო წილად“, „ქვეყნის ცრემლი ჰქონდა“ უჩნდა, მისი დიმილი—ღონადა!.. დიად, გამოესალმა ქეშარიტად სამაგალითო საერო მგოსანი ამ წუთი-სოფელს, სად ყოველსავე თავისი დასასრული აქვს, გამოესალმა არსებით, მაგრამ სახელი-კი დასასრულ-უყოფელი და უკვდავი დასტოვა!..

მწუხარება გვმართებს?! თავ. რაფიელ ერისთავის მოვლენა საქართველოს ცხოვრების მეცხრამეტე

სხვა ქვეყანაში და სხვა კრის შვი-
ლები ასე არ იქცევიან. შორს არ და-
ბრუნდებიან მკაცრების ძიება... სომეხ-
ების მკაცრებით გვეუფოა ხელის მისათი-
ლებად. ამ კრის მამულიშვილები ისე
გვეჩვენებენ არაან საერო ინტერესე-
რით, რომ ვისაც რა შეძლება აქვს, იმი-
თივე და ექვემდებარება სამშობლო საქ-
მების აღმოჩენას. უბრალო მივიტო-
ვებოდა ისე არ მოკვდება, რომ თავისი
წილი საერო წარსამტებელ საუნ-
ქში არ შეიტანოს.

ასეთი საქმეები ჩვეულებით სომეხებს
თითქმის ხასიათად გარდაქმნა, და სწო-
რად ამითი ახსენება, რომ მათი ექვემ-
დებარება და სკოლის სადგომები სიდა-
რით და მორთულობით მისაგებების ტუ-
ლი შევიწროვებდა მიმართ დიდს მადლო-
ბის გრძობას ადრევე სიღმე.

როცა ახალ ქალაქის (კორის მის-
რისა) სომეხთა ეკლესია და სკოლის
სახლი ვახუ და მათი აშენების ამბავი
მოვისმინე, ტანში ურუნტულმა გამი-
რა, და განვიფიქრებდი მივივი და „ვა-
ნათი“ და კურთხევით მოვისმინე ის
უბრალო „ტერტუა“, რომელსაც ეს
არა ვეუბრეთე ეკლესია და სკოლა
გროშობით მოგროვებდნენ თუდით აუგია.
რამდენი ამისთანა და უკეთესები ექი-
მებათ სხვა-და სხვა სოფლებს და ქალ-
აქში ამგვარად მონაგარ ფუფილით შე-
ქმნილი, ვინ მისაგებია!

ჩვენში? ჩვენში მიდის წლები ათო-
ბით და ოცობით და არც ნივთიერად
ახალი გასწავლებული წოდება და არც
შთანთქმავლობით შეძლების შექმნილ-
რები საერო საქმისათვის თავის
წილს არ იმეტებენ და არა.

ჩემის აზრით, რამდენადც ესენი
არაან ქვეყნის წინაშე დამსაგებნი, იმ-
დენად ის წრე, რომელშიც ამ საქმეს
თავი უნდა გაართვას და უწინამძღვრას;
ჩვენ არა გვაქვს გამორჩეული რამე
საშუალება და ხერხი, რომ ჩვენთანად
გადავხადოთ გავხადოთ ჩვენი თავი და
ჩვენი ძმები და მამულიშვილები ნივ-
თიერად დახმარებენ თავის სამშობლოს,
ვერ დაგვიწყია ისეთი საქმე, რომ ნება-
უყოფად ასეთის საქმის გასაკეთებლად
შევიწროვებისათვის ვისმეს ხელი გავა-
ღვიწიოთ.

არა, თავის მოწონება გვმართებს.

დღეს მიწას ვაბარებთ მხოლოდ
ბორცს, სული-ვი თავ. რაფიელისა
ჩვენს შორისვე არის და არც არა-
სოდეს დაიბარებება, ვიდრე ქართუ-
ლი მიწიერობობა და ქართული ენა
კვალ-დაუტოვებლად არ აღმოიფხვ-
რება, და იგი-ვი რომ არ ამოიფხვ-
რება, ამისი ერთი უტყუარი საბუთი
და მისის, ერის, სიმტკიცის ერთი
დღე-აღმოსავალი იგივე აწ სულით უკვ-
დავი და ხორცილთ გარდაცვალებუ-
ლი თავ. რაფიელ ერისთავია, რომ-
ლის ხელთ-უქმნელს ძველს — ზეგარდ-
მო ნიჭით აღბეჭდილს, მარგალიტად
წყობილს და ერის გულიდგან ტურ-
ფა ყვავილად ამონაგლეჯს ლექსებს
დროთა და ეპოქა სრულა ვერაფერს
დააკლებს...

სიამოვნებით ამოვიკითხე ის დად-
გენილება, რომ განსვენებულის
მგონის სახელის სახსოვარ-საყოფე-
ლად, გამოუსადეგარ და ფუჭ გვირგ-
ვინების შემკობის ნაცვლად, ფული
შევიტოვოს და სამადლო რამ საქმეს
მოხმარდეს. ეს ღირს აღსანიშნავი
მაგალითი, იმედია, საყოველთაოდ
დაარჩება და ბოლოს მოუღებს უქ-
მად ფულის ფლანგვის წესსა და
ჩვეულებას. გვირგვინებით შემკობა

ჩვენი სამშობლოს ერთს კუთხეში
გვსაქმე, ჩვენდა სისამაროდ, უკე-
თის ფეხზე და სდას. აქ დამწვეს სას-
ხურა სასწავლებლისათვის სახლის შე-
ნება, აქვე განიზრახეს საქლო სასწავ-
ლებლის დაარსება და აი, ამ ორ ძვირ-
ფას საშუალებად სისიკეთი საქმი-
სთვის იკრებება შეწირულებანი. დღეს
რამევე საქმე ისეთს გზავდა სდას და
ისეთის გულმოდგინებით ქმნილებს
მათი წინამძღვრები, რომ უთუოდ ორი-
ვე სანატრელად დაბოლოვდება.

კარგი იქმნებოდა, რომ ჩვენც და-
გვეყოფოდა ჩვენსა ამ საგნისათვის. სრუ-
ლიად დაწმუნებული ვარ, რომ თუ
საქმეს დაეწვევებოდა, ისეთი შევიწროვებები
და ქველ-მოქმედები, რომელსაც ზე-
ვითა გვექნება ღაბარაკი, გამონდობიან
და მაშინ ეგება ჩვენც მხარი დაუშუ-
შევით ჩვენს ძმებს, ქართლ კახეთის
თავად-აზნაურობას და ჩვენც ჩვეურობით
სიძირეველი სამეგრელოს საზნაურთა სას-
წავლებლისა, რომელსაც დღე-დღეზედ
გაფართობება და გადღება გვირგვინება.

Amicus

უცხოეთი

ინგლის-ბრანსვალის ომი.

გაზ. „Times“ ის მიერ გამოქვეყნე-
ბულის სტატისტიკურის ცნობებით,
სამხრეთს აფრიკაში ამ უამად ინგლისის
გაზაზნაური ჰქვას 282,000 ჯარის-
კაცი. ახალშენთა ჯარების გარდა სამ-
ხრეთს აფრიკაში ინგლისის ჯარის რა-
ოდენობა ამ უამად 205,000-ია.

როგორც ინგლისური გაზეთები იუ-
ყებან, „War Office“ უკვე სკანდო-
დონისძიებანი მიუღია, რომ სამხრეთს
აფრიკაში 10,000 კაცი და 1,200
ცხენი კიდევ იქმნეს გაზაზნაური.

როგორც კანტონდელი იტყობი-
ნებან, შავი ჭარი თან-და-თან თურქე-
ვრცელდება. ამ ბოლოს დროს უფუფ-
დღე რამდენიმე ახალი ავადმყოფი თურქე-
ემატება. მეურნეებს ძვირ აფიქრებს
ის გარემოება, რომ ჭირი ახლა უკვე
რამდენიმე სხვა-და სხვა უბანში გავრ-
ცელდა.

იმასა სჭირია, ვისაც სხვათა უსარგე-
ბლოდ და ქვეყნის ჰარგად უტარებია
სიცოცხლე და ვის კუბოსაც გვირგ-
ვინები და ათასი სხვა ზიზილ-პიილია
უნდა შემოაწყონ, რომ შეიძლოს და
ხალხის ყურადღება, სიცოცხლით
მოკლებულმა, სიკვდილის ეამს მა-
ინც მიიქციოს. ხოლო იმას, ვინც
თვითვე ამშვენებს კუბოს, ვისკენაც
არის მიმართული მთელის ერის
თვალი და გულის-ყური, იმას გარე-
განი სამკაული, გარეგანი მორთუ-
ლობა არ უნდა.

უკვე სამოცი თუმანი შეგროვდა
განსვენებულის თავ. რაფიელის საგ-
ვირგვინო ფული და, თუ ყველამ
მიზნადა ამ კეთილს მაგალითს, იმე-
დია, ორას თუმანმდე შეიკრებება. ამ
ფულით-ვი, თუნდა, ჩვენს ძვირფა-
სის მგონის თხზულებანი რომ დის-
სტამბოს ხალხში გასავრცელებლად,
ათი ათას ჯერ უკეთესია და უმჯო-
ბეს გვირგვინობასაც გასწევს განსვენ-
ებულის სახელის სამკაულად, ვიდ-
რე ყველა სხვა გვირგვინი.

ძნელად წარმოსადგენია, რამდენ-
ნი ფული იხარჯება და იკარგება
ამაოდ ათასის ცრუ ჩვეულებებისა და
ყალბ თავ-მოყვარობის გამო. სა-
მაგალითოდ ერთს ამას წინად
მოხმარას ამბავს დავასახლებ.

— ინგლისელების მიერ მოულოდნე-
ლად გამოტყვევნილი ტუეილი ბოტას
მხრივ მონაწილების განცხადების შესა-
ნებ ვეგვჯან დიდი მითქმა მითქმა გა-
მოიწვია, ნუ-თუ მართლა ბურებს იმედი
გადეწვდათ და ინგლისის წინ მონაწი-
ლებით ქედს იხრებან? ამისა გამო წე-
რილები დევეტისა და შტეინისა ერთი
მეორეს მოჭევი იმის-და დასამტკიცებ-
ლად, თუ რამდენად მოჭერებოდა ინ-
გლისელების მიერ ეს ამბავი. მოგვეყვს
ახლა აზრი მანტროის გილფოტისა, რომ-
მედიც პეტრუბურგის გაზ. „Новости“-
ს თანამშრომელისათვის გაუზიარებია ბუ-
რების შესახებ.

ამ ბოლოს დროს ევროპის ყურნა-
გაზეთობას სულ სხვა გილფოტისა წერს:
ერთი ბურებას ხედავი სამწუხარო იყო
და ინგლისის მხედრობასაც ამოწვე-
ტა მოულოდნელ. მანტროი გილფოტი
ასეთს გილფოტს ცოცხალ ხალხისა ერ-
თობს აქტრებულად სთვლის. იგი საქ-
მის ვითარებას სულ სხვა თვლით უნ-
ჭერის, სხვა იმედი აქვს. რამე ვერ არ
გათავებულად და როდის ან რითი დას-
რუდდება, ამისა ახლავე თქმა შეუძლე-
ბედა და ძველია. სამხრეთ აფრიკა-
დგან მიდებულ უგანსხეული ცნობები
სრულიად უარ-ჭეოფს იმ მხარს, ვითომ
ბოტა კიტინურს დაჭმობნილებოდაეს;
ეს მხოლოდ ჩვეულებრივი ინგლისელები
ბის სრული და ტუეილი იყო. ბოტა
გამატობრტი წავიდა, ე. ი. ლეიდე-
ბურგის მთიან ადგილებში, სადაც ინ-
გლისელები თან ვერ მიჭევიან. იქნება
მართლაც ქმნდა შერატების შესახებ
მთავარაკება, მაგრამ იმ აზრით, რომ
დაჭმობნილებოდა, არა! ბოტას უთუ-
ოდ სახეში ქმნდა ამ დროთა როგორ-
მე ესარგებლას და ინგლისელებისათვის
შეუქმნედად მატარ-მატარ დასებად
თავისი ჯარი გაზარებინას, რაცა ბუ-
რების სშირად უქმნათ.

Amicus

უცხოეთი

ამის გამო ჩემსა მოზასემ ერთი შე-
სანიშნავი შემთხვევა მიამბო, რომელიც
ტუეილიდან გამოქვეყნულს ერთს ბურს
გადედა გილფოტისათვის.
როდესაც ინგლისელებთან შეტაკების
დროს ამ ბოლო ხანებში დევეტის საქმე
წავა, ოფიციალურად გამოაცხადა: „სა-

მთავალი, დევეტის ერთი მოსახრე-
ბა არ გამოთვალა, სახელდობრ ის,
რომ, როგორც კი კაპის ახალშენში გა-
დავალ, მაშინვე მთელი ახალშენი ია-
რადს ახსნამს, ფეხზედ დადგება, მა-
გრამ ეს კიდევ არაფერი. სამაგიეროდ,
მეორე ნახევარი მისის გვეტისა შესანი-
შნავის სინამდვილითა სრულდება და ნა-
უფიცი შესაფერი მოაქვს: სახელდობრ,
არც ერთს წამს დასვენებისა, შექაქან-
ბისა და უქმობის ნება არ მისცენ ინ-
გლისის მხედრობას. ბურები, კანკებ
მატარ-მატარ გუნდებით დაუფიქრებ-
ნი, ინგლისელების თავად წინ ერთის ადგი-
ლიდან მეორეში გადადანი. ვითომ და-
შქრობენ, მაგრამ ამ თ მხოლოდ ინ-
გლისელებს ატყუებენ; ინგლისელებიც
ურცხვან ჯარით ძერა ძერასავით ამ შა-
წა გუნდებს მძაპე მძაპედ უკან მისდე-
ვენ და აქ, სადაც თითოეულ ფეხის
გადადგმა მიწასთან განბობილი და შე-
ზრდილი ბურები ბილიკებს და ცა-
ფებს გაზეზვად დაუბრკოლებლივ მიდი-
ან, ინგლისელები ვინ იცის რა გაჭირ-

ერთს ჩვენებურს რუსეთისა, თუ
საზღვარ გარეთ მოსწავლე შვილი
გარდაცვალა, შვილი, რომელსაც
დიდად გაქირავებული ცხოვრება ჰქო-
ნდა სიღარიბისა გამო და რომელსაც
ხელ-მოკლე მშობლები წელიწადში
ორიოდე თუმანსაც ვერ აწვდიდნენ.
გარდაცვალა და... ასტყდა ერთი
ამბავი. დატრიალდნენ ამ ყმაწვი-
ლის კაცის ნათესავები, იარეს, ივა-
გლახეს, ას ოცი თუმანი ვლად აი-
ღეს და მისი ცხედარი საქართველო-
ში ჩამოასვენეს. დაჰმარხეს დიდის
ამბით, დაივლიანთ თავი, ვითომ-და
ჩვენის შვილის ძვლები უცხო ქვეყ-
ანაში არ დავეტოვოთ, და... დამ-
შვიდნენ. ერთის წლის შემდეგ თა-
ვიანთის შვილის სამარეც-ვი აღარ
გახსენებით, თუმცა ეს სამარე ძა-
ლიან ახლო ჰქონდათ.

ეს ამბავი თავისდა თავადც ჰლა-
დადებს მთელს უვარგისობას ამ თავ-
მოყვარეობით უფრო, ვიდრე შვი-
ლის ქეშმარიტ და გონიერ სიყვა-
რულით გამოწვეულ საქციელისას.
შედგად ამ საქციელს ის მოჰყვა,
რომ შვილის სამარეც დაივიწყეს,
თავიც დაივლიანთ და ასოცი თუ-
მანი უსარგებლოდ შეიღიეს მისის
გვამის გადმოსვენებას. თუ ადენის
ფულის გაღება შეეძლოთ, ცოცხალს

მის დღის შემდეგ ბურების უველა ჯა-
რები გილბრონში უნდა შეიკრებოდა.
მაგრამ ამავე ბრძანებისათვის ერთად, რომ-
მელსაც ინგლისელებმა, რასაკვირველია,
ერთი მოჭერეს, თითოეულმა ცა-
ქ რაზმის უფროსმა კარგად იცო-
და, რომ დევეტის ბრძანება დაფარე-
ლად სულ სხვა აზრს ქმნა: რომ
სამის დღის შემდეგ თითოეული ბურე-
ბის რაზმი უთუოდ სხვაგან სადმე უფ-
იფიფიფი და არა გილბრონში. ამიტო-
მაც, როდესაც ინგლისელები უველა
მხრივ დამედეგებულნი წადენენ გილ-
ბრონსს და ეკონათ, ბურები ესლა-
კი აქ მთავრედეგიეთა, — აღმოჩნდა, რომ
გასულელდნენ და გილბრონში იქე-
დის, დამტრეულის ურშობისა და
ტუეია წამლის ცაღიერ უთუების შეტო-
არა დაჭვდათ რა.

ბურები ახლა ამ გზას ადგანან ბრძო-
ლის საქმეში; მაშასადამე, იმ დღედაც,
როცა ზირდაზირ ამხედდა და ჩასათრე-
ბაზედ უარი სთქვეს და მტერს დიდის
ჭარით ადარ ებრძვიან, ამის დასრუ-
ლება სრულიადც ავრე ადვილი არ არის,
შეიძლება ერთობ დიდხანს გასტანოს.

მართალია, დევეტის ერთი მოსახრე-
ბა არ გამოთვალა, სახელდობრ ის,
რომ, როგორც კი კაპის ახალშენში გა-
დავალ, მაშინვე მთელი ახალშენი ია-
რადს ახსნამს, ფეხზედ დადგება, მა-
გრამ ეს კიდევ არაფერი. სამაგიეროდ,
მეორე ნახევარი მისის გვეტისა შესანი-
შნავის სინამდვილითა სრულდება და ნა-
უფიცი შესაფერი მოაქვს: სახელდობრ,
არც ერთს წამს დასვენებისა, შექაქან-
ბისა და უქმობის ნება არ მისცენ ინ-
გლისის მხედრობას. ბურები, კანკებ
მატარ-მატარ გუნდებით დაუფიქრებ-
ნი, ინგლისელების თავად წინ ერთის ადგი-
ლიდან მეორეში გადადანი. ვითომ და-
შქრობენ, მაგრამ ამ თ მხოლოდ ინ-
გლისელებს ატყუებენ; ინგლისელებიც
ურცხვან ჯარით ძერა ძერასავით ამ შა-
წა გუნდებს მძაპე მძაპედ უკან მისდე-
ვენ და აქ, სადაც თითოეულ ფეხის
გადადგმა მიწასთან განბობილი და შე-
ზრდილი ბურები ბილიკებს და ცა-
ფებს გაზეზვად დაუბრკოლებლივ მიდი-
ან, ინგლისელები ვინ იცის რა გაჭირ-

მთავალი, დევეტის ერთი მოსახრე-
ბა არ გამოთვალა, სახელდობრ ის,
რომ, როგორც კი კაპის ახალშენში გა-
დავალ, მაშინვე მთელი ახალშენი ია-
რადს ახსნამს, ფეხზედ დადგება, მა-
გრამ ეს კიდევ არაფერი. სამაგიეროდ,
მეორე ნახევარი მისის გვეტისა შესანი-
შნავის სინამდვილითა სრულდება და ნა-
უფიცი შესაფერი მოაქვს: სახელდობრ,
არც ერთს წამს დასვენებისა, შექაქან-
ბისა და უქმობის ნება არ მისცენ ინ-
გლისის მხედრობას. ბურები, კანკებ
მატარ-მატარ გუნდებით დაუფიქრებ-
ნი, ინგლისელების თავად წინ ერთის ადგი-
ლიდან მეორეში გადადანი. ვითომ და-
შქრობენ, მაგრამ ამ თ მხოლოდ ინ-
გლისელებს ატყუებენ; ინგლისელებიც
ურცხვან ჯარით ძერა ძერასავით ამ შა-
წა გუნდებს მძაპე მძაპედ უკან მისდე-
ვენ და აქ, სადაც თითოეულ ფეხის
გადადგმა მიწასთან განბობილი და შე-
ზრდილი ბურები ბილიკებს და ცა-
ფებს გაზეზვად დაუბრკოლებლივ მიდი-
ან, ინგლისელები ვინ იცის რა გაჭირ-

მთავალი, დევეტის ერთი მოსახრე-
ბა არ გამოთვალა, სახელდობრ ის,
რომ, როგორც კი კაპის ახალშენში გა-
დავალ, მაშინვე მთელი ახალშენი ია-
რადს ახსნამს, ფეხზედ დადგება, მა-
გრამ ეს კიდევ არაფერი. სამაგიეროდ,
მეორე ნახევარი მისის გვეტისა შესანი-
შნავის სინამდვილითა სრულდება და ნა-
უფიცი შესაფერი მოაქვს: სახელდობრ,
არც ერთს წამს დასვენებისა, შექაქან-
ბისა და უქმობის ნება არ მისცენ ინ-
გლისის მხედრობას. ბურები, კანკებ
მატარ-მატარ გუნდებით დაუფიქრებ-
ნი, ინგლისელების თავად წინ ერთის ადგი-
ლიდან მეორეში გადადანი. ვითომ და-
შქრობენ, მაგრამ ამ თ მხოლოდ ინ-
გლისელებს ატყუებენ; ინგლისელებიც
ურცხვან ჯარით ძერა ძერასავით ამ შა-
წა გუნდებს მძაპე მძაპედ უკან მისდე-
ვენ და აქ, სადაც თითოეულ ფეხის
გადადგმა მიწასთან განბობილი და შე-
ზრდილი ბურები ბილიკებს და ცა-
ფებს გაზეზვად დაუბრკოლებლივ მიდი-
ან, ინგლისელები ვინ იცის რა გაჭირ-

მთავალი, დევეტის ერთი მოსახრე-
ბა არ გამოთვალა, სახელდობრ ის,
რომ, როგორც კი კაპის ახალშენში გა-
დავალ, მაშინვე მთელი ახალშენი ია-
რადს ახსნამს, ფეხზედ დადგება, მა-
გრამ ეს კიდევ არაფერი. სამაგიეროდ,
მეორე ნახევარი მისის გვეტისა შესანი-
შნავის სინამდვილითა სრულდება და ნა-
უფიცი შესაფერი მოაქვს: სახელდობრ,
არც ერთს წამს დასვენებისა, შექაქან-
ბისა და უქმობის ნება არ მისცენ ინ-
გლისის მხედრობას. ბურები, კანკებ
მატარ-მატარ გუნდებით დაუფიქრებ-
ნი, ინგლისელების თავად წინ ერთის ადგი-
ლიდან მეორეში გადადანი. ვითომ და-
შქრობენ, მაგრამ ამ თ მხოლოდ ინ-
გლისელებს ატყუებენ; ინგლისელებიც
ურცხვან ჯარით ძერა ძერასავით ამ შა-
წა გუნდებს მძაპე მძაპედ უკან მისდე-
ვენ და აქ, სადაც თითოეულ ფეხის
გადადგმა მიწასთან განბობილი და შე-
ზრდილი ბურები ბილიკებს და ცა-
ფებს გაზეზვად დაუბრკოლებლივ მიდი-
ან, ინგლისელები ვინ იცის რა გაჭირ-

გებას და ზარდას არ დაუწყებენ
გორ : რ იღებებიან და ქს...
მხედრობას ნელ-ნელა სადნი ავლდება,
მათი რიცხვი ნახევრდება.

როდის და რითი დასრულდება ეს?
არაფრის თქმა ადრევე არ შეიძლება.
რამ ბურებსაც ერთობ ძვირად უყვდებათ,
დიდს ზარდას აქვს; ამისათვის შეი-
ძლება ინგლისელების უდრეველობამ,
ჯარის სიმრავლემ და იმ სისტიკობამ,
რომელითაც იტინი ბურებსა და მათ სც-
ხარებულს სახლებს ანადგურებენ, მარ-
თლად ბოლოს გამარჯვება ინგლისელებს
დაუნარჩუნოს, მაგრამ ეს გამარჯვება
სრული და საბოლოო როდო იქნება.

თუნდაც რომ გამარჯვდეს, ინგლისის
სამხრეთ აფრიკაში მშვიდობიანად ბა-
ტონობა შეუძლებელია, რადგანაც ახა-
ლი თაობა და ის ბავშვები, რომლებიც
ახლა მათს სისტეკს მოქმედებას თვა-
ლით ჰხედავენ, ეჭვი არ არის, ვერა-
სოდეს გულს ვერ მოიბრუნებენ და მუ-
დამ ინგლისის დაუძინებელი მტრები
იქმნებიან. ადრე თუ გვიან ინგლისის
ამათც უთუოდ ანგარიში უნდა გაუწო-
ოს. ამიტომაც სამხრეთ აფრიკის რეს-
პუბლიკების სრული დამშვიდება და და-
მორჩილება მხოლოდ ინგლისელთა ოც-
ნებას ნაყოფად უნდა ჩათვალოს, სხვა
არაფერი. ზირ-იქით, ინგლისის სულ
სხვა რისამე უნდა ეშინოდეს: სახელ-
დობრ, ეცადოს აფრიკანდერთა უკმაყო-
ფილება მისეზი ადარაფრით მისცეს,
თორემ, თუ ამათც ხელი გამოიღეს და
ინგლისის ომი გამოუწყდაეს, მაშინ
არამც თუ ტრანსვალისა და ორანჟეს
რესპუბლიკის დამორჩილებას ვერ ეღი-
რებებიან, რომლებიც მუდამ თავისუფალ-
ნი იყვნენ, დაჭკარავენ კაპის ახალშენ-
საც, რომელიც მხოლოდ ბრიტანიის
გვირგვინის ძვირფასს ბრილიანტს შე-
დგენს.

მაგრამ, ამის გარდა, შეიძლება საქმე
სხვა რიგად დაგვირგვინდეს. ინგლი-
სის მთელი უნდადლება ამ უამად მთლად
სამხრეთ აფრიკის საქმეებთან არის შთა-
ნიქმული და უთუოდ კიდევ 6 თვემდე
გასტანს ეს ამბავი, თუნდაც ბურებმა
საქმე წააგონ. ამას თითონ ინგლისელებიც
ადაარებენ. არ უნდა დავივიწყოთ
ის, რომ სამხრეთს აფრიკაში ამ უამად

აღებულნი ფული იხარჯება და რო-
მელსაც წვეთის ოდენა სიკეთე არ
მოაქვს არც მიცვალებულისა და
არც ცოცხლად დარჩენილისათვის.
მთელი ეს უქმად დაბნეული ფული
რომ საზოგადო რამ საქმეს მოჰმარე-
ბოდა, ჩვენს ბედს გაცილებით წინ
წასწევდა და გააწაღმართებდა.

ამ საუცხოვო და სასარგებლო
მაგალითს — კუბოს გვირგვინებით შე-
მკობის აღკვეთისა და ამ გვირგვინ-
თა საფასურის სამადლო საქმისათვის
გამოყენებისას — თავ. რაფიელ ერის-
თავის გარდაცვალება გაუხდა მიზე-
ზად, იმ აღმანიანის გარდაცვალება,
რომლის სიცოცხლე მარტოოდენ
ქვეყნის სიკეთად და სადღეგრძელოდ
იყო ამოძრავებელი. ამგვარად, გან-
სვენებული სიკვდილითაც კი დიდ-
ბულის აზრს, აზრს მისთვის ესოდენ
საყვარელ სამშობლოს სარგებლობისა
და ბედნიერებისას, გაუხდა მიზეზად.
ვისურვებთ, რომ ეს მაგალითი ზნედ
და ჩვეულებად გაგვხდომოდეს და
ცრუ თავ მოყვარეობით გამოწვეულსა
არაფრის მარგე წეს-რიგს ერის სა-
კეთილდღეო საქმისა და მოქმედებ-
ისათვის დაეთმოს ადგილი!..

ჩიორა

შემოღობა და მალე სსმთარი და-
წება.

ამ უმაღლესი სასწრაფო საბჭოს და-
დგენილი წევრები და ერთი ვაი-
შეუკლებელია, რასაც ეკრძალებოდა
მხედრობა სრულად ვერ აიტანს. უმა-
ღლესი წარსლის მოძრაობას ხელს
შეუშლის. ინტელისუებს ერთად-
ერთი საქმე და ექნებათ: რაინის
გზის დაინ-
დავი და სხვა ადგილები დაიგვი-
ნამ გან ეს ამ უზარმაზარს მანძილ-
ზედ ასე ადვილია? მაგრამ, თუნდაც
მოსახრებ და მტერს ხელში ადარს
ჩაუგდონ-რ, ერთ სხვად მანძილ
საქმე შექმნული უნდა იყოს, გაი-
ნება. ამავე დროს კი თათოკული
შე-
ლოტიკური ცვალებები დადამაწის
ზუ-
რგზედ ინტელის დიდად აზრადებს
და შეაწუხებს, რადგანც სამსრუთს
აფრ-
კში ხელ-ფეხი შეკრული ექნება,
წარი დახანდებული.

ამ რიგად სახელმწიფომ, რომელიც
უმაღლესი სახელმწიფოთა შორის თა-
ვისს თავს მიწვევდა სთვლის, რად-
ც მორჩილად და ხელ-ფეხი შეკრული
აღმართის სხე უნდა ატაროს, რად-
ც დიდხანს შეუძლებელია, ფასს და-
უკარგავს და შეარტყ, შეიძლება
გარემო-
ებანი იცვლებოდეს, საზოგადოების
ზრმა ბოლოს მანძილ არის გაი-
მარჯვდეს, შო-
ლოტიკის სათავეში მდგომარე
გამოც-
ვადენ, საქმე სხვა მიმართულება
მი-
იღოს, მთავრობის წარმომადგენლები
დამარტვნიან, ხელში სამართლის
ად-
გენა მოასურვონ, ბურებს დამო-
უკლებლობა მიანიჭონ. და ბურებს-
კი ამას
შეუძლებს არა უნდათ-რა. მშვიდობიან
შო-
რიკების დახარხებს შიშობებს
აგინი არავითარ უკრადლებას
არ აქცევს, რად-
ც დამოუკლებლობა შეკრულია.

შესაძლებელია კიდევ იმედი ვიქა-
ნიოთ, რომ რომელიმე ევროპელი სა-
ხელმწიფო ჩაერყვას საქმეში, —
უკითხ-
ნია პარტისისთვის გასეთის თან-
შრომელს? გილდოტს ამას
ნადგო-
ხანდა თავი გაუქცევს და უთქვამს:
—
ბურებს ხელს მხოლოდ დეთის
იმედი და აქვთ. სახელმწიფოთა
შორის ურთიერ-
თი დამოუკლებლობა ერთობ
რთულია და გამწვანებულია.
ვერც ერთი ევროპელი
შო-
ლოტიკოსი ვერ გაქვდავს, რომ
ბუ-
რების საქმეში ჩაერყვით
სახელმწიფოთა თანასწორობას
და თანხმობას შეარქოს.
ხელის თანაგრძობა ევროპის
ბურების მხარეს არის, მაგრამ
სახელმწიფოს სარგებლობა
გულისხმობს ვერ დაემორ-
ჩილება. ჩვენს ხელს მხოლოდ
ცოტა-და დაგვრჩენია; უნდა
მოთმინება ვიქანიოთ და
კანცეფრებული თვალი ვა-
დგენოთ, თუ ერთი მუკა
ერთი ძლიერს სახელმწიფოს
რეკონსტრუქციის თაგად
მომართავს, რა დიდს
ზარალს აქვებს. ქვეშ
მოაქცევს და გაქვრებს თუ
არა ეს ბუშუბრავი ამ
მასწავლებს, ეს არავინ
იღის, შეიძლება გაი-
მარჯვდეს კიდევ! შეუძლებელი
არა არის არა, — ასე დაუსრულებია
თავისი შეხედულება ბუ-
რების შესახებ პარტისის
გილდოტს.

დაპყრობა

ძულებს შესაძლოა უფრო მალე და-
წინარდეს და დასტურს, ვიდრე
შური. ლაროშტუო
სახატრული არ არის იმის
სეგ-ბედი, ვისაც არავინ
შეკნატრის. ესლილი

ვგდობდა არავისთვის არა შენ-
და და ეს უფროდების მიხედვით
გაფრთხილება კი, რომ არავინ
იქნის ჩემი კარგი — არც
შემიძლიან და არც მინდა.

სალამოს სამხლოვიარი
დებეშევი

მუთაინი, 24 თებერვალი.
გარდაცვალება დაუვიწყარს
ბძვირ ფასის თავადის რაფიელისა,
რომელიც მაცვარე დიდი
ღვაწლი გასწია სამშობლო
ლიტერატურის წარმატების-
თვის, დიდად სამწუხარო
შეექმნა მთელს თავად-
აზნაურობას ქუთაისის
გუბერნიისას, რომელთა შორის
დაუვიწყარმა მგოსანმა
ვატარა უკეთესნი დღენი
თავისის ცხოვრებისა. ქუ-
თაისის გუბერნიის თავად-
აზნაურთა მარშლის
მოადგილე თ. ნივარაძე.

პაქოთი, 24 თებერვალი.
აკეთის წიგნთ საცავის
წევრი, წოდებისა და სქესის
განურჩევლად, რომა მწუხარნი
არაინ რა დაუვიწყარის
პოეტის რაფიელ ერისთავის
გარდაცვალებისა გამო, თავის
გულ-წრფელს ცრემლებს
შეუერთებენ ჩვენის საყვარელ
სამშობლოს დანარჩენ თანამომ-
ძეთა ცრემლებს, სამშობლო-
სას, რომლის წარმატებას
დიდად შეუწყობდა კეთილ
ნაყოფიერმა შრომამ
განსვენებულისამ. დღეს,
23 თებერვლს, საზოგადოების
წიგნთ-საცავში განსვენებულის
ნიჭის მრავალთაყვანის-
მცემელთა თანადანსწრებით
პანაშვიდი იქმნა გარდახდილი.
წიგნთ-საცავის მმართველი
ჯიბლაძე.

დებეშევი

რუსეთის დებეშევი სააგენტოს
გან 23 თებერვალი
პაქოთის ბოლოვების
განმარტელობის ბიულეტენი:
ბეჭდებში ნევრალიგურ
ტვირთებისა გამო დამე
ისე მშვიდობიანად ვერ
ვატარა. სუნთქვა და ყლაპვა
თავისუფალი აქვს; საზოგადოდ
არა უჭირს-რა; ტემპერატურა
და სუნთქვა ნორმალური
აქვს.
ლონდონი. საზოგადოებათა
პალატამ ბალფურის წინადადება
მიიღო იმის შესახებ, რომ
საპარლამენტო წესი შეცვლილ
იქმნეს. ამ წესით პარლამენ-
ტის წევრი, რომელიც წეს-
რიგს დაარღვევს და სხლო-
მიდგან გასვლას ეწინააღმდე-
გება, ძალის იხმარს, მთელის
სესიის განმავლობაში პალატი-
დან გამოიცილებული უნდა
იქმნეს.
ლონდონი. კიტჩენერი დებეშე-
ვი იუწყება პრეტორიიდან:
ბურები მხედრდნენ თავს
დაეხსნენ ლიტენბურგს,
მაგრამ ვერაფერს გახდნენ.
ბრიტანელებს მოუტყეს 2
ოფიცერი და 14 ჯარისკაცი;
ოცი კაცი დაჭრილია. ბურებს
გენერალი ცელფერი მოუ-
ტყეს. დევეტის აწინდელ
სიმაგრის შესახებ სხვა და-
სხვა ცნობებია მიღებული,
რადგანაც მისი ჯარი
ორანეის რესპუბლიკაშია
მთლად მოზნეული. ჩრდილოეთის
აკენ მიმავალი ბრიტანელები
დღეს პეტრუს-

ბერგში მივლენ. ფრენი იუწყება,
რომ დავლად წამოიღია ერთი
14 გირვანქიანი ზარბაზანი და
ერთი ცვლორჩიის ზარბაზანი;
ამ რიგად ბურებისათვის
წაურთმევიათ სულ 7 ზარ-
ბაზანი. რამდენადაც დღემდის
ცნობილია, ამის დაწებობა
დღემდის ჩრდილოეთ მხარეს
ჯარიღებენ დაზარალებულა
979 ბური; ფრენსხვე
წაურთმევია ბურებისათვის
169 თოფი, 24,970 სროლა
ტყვი-წამალი, 183 ცხენი,
140 ხარი, მრავალი ურმები,
საქონელი და ცხვარი;
ფრენს ზარალი სრულიად
არა ჰქონია.

მადრიდი. მინისტრთა
საბჭომ გარდასწყვიტა
სამეფოს მიწა-წყალზედ
ყველგან საკონსტიტუციო
გარანტია აღადგინოს.
ბერლინი. იმპერატორი
გუშინ თავს კარგად
ჰგრძობდა; დამე კარგად
ეძინა. ქრილობის შეხვევა
ტვირთებს არ აგრძობინებს.
მარჯვენა ლოყა და
თვალის ძირი ზომიერად
შესიბუთული აქვს; სიცხე
არა აქვს.
ლონდონი. „რეიტერის
სააგენტოს“ გაუგონია,
რომ ნეგუსის მენელიკის
მხედრობა ბრიტანიის
ჯართან ერთად მონაწილეობას
მიიღებს იმ ექსპედიცი-
აში, რომელიც მალე
მულლას სომალიდან
დასწავს ნაილმდე
იქნება გაგზავნილი.
ორი ბრიტანელი ოფიცერი
ლონდონიდან აღდის-
აბბებუში მიდის, რომ
აბისინელთა ჯარების
უფროსს რამაკონენს
ჩვენა მისცეს. როგორც
კი ბრიტანელი ოფიცრები
აღდის-აბბებუში მივლენ,
მაშინვე ლაშქრობას
შეუდგებიან აბისინიდან.
ბრიტანიის ჯარიც
ამავე დროს დაიძვრება
მერბერიდან, სადაც
ამ ეამად არაინ
შეკრებილია. როგორც
იუწყებიან, მენელიკს
2,000 კაცი თურმე
გამოჰყავს. ერთგულად
დაბრჩენილს სომალიის
ჯარს ინდოეთის ჯარი
მიეშველება.

რომი. ცანარდელი
სამინისტროს განცხადებას
კითხულობს და აუწყებს,
თუ რა პოლიტიკური
ცვლილება მოხდა და
გადასახადი რამდენად
შემსუბუქებულ იქმნა.
უცხო პოლიტიკის
შესახებ მინისტრმა
სთქვა, რომ იტალია
არ უღალატებს ხელ-
შეკრულებათ, რომლითაც
იგი სამშვიდობო
აზრით ევროპის კონ-
ცერტთან დაკავშირებულია
და ყველა სახელმწიფო-
ებთან გულითადი და
მეგობრული დამოკიდებუ-
ლება ექმნება.

24 თებერვალი
პაქოთის ბოლოვების
განმარტელობის ბიულეტენი:
ბეჭდებში ნევრალიგურ
ტვირთებისა გამო დამე
ისე მშვიდობიანად ვერ
ვატარა. სუნთქვა და ყლაპვა
თავისუფალი აქვს; საზოგადოდ
არა უჭირს-რა; ტემპერატურა
და სუნთქვა ნორმალური
აქვს.
ლონდონი. საზოგადოებათა
პალატამ ბალფურის წინადადება
მიიღო იმის შესახებ, რომ
საპარლამენტო წესი შეცვლილ
იქმნეს. ამ წესით პარლამენ-
ტის წევრი, რომელიც წეს-
რიგს დაარღვევს და სხლო-
მიდგან გასვლას ეწინააღმდე-
გება, ძალის იხმარს, მთელის
სესიის განმავლობაში პალატი-
დან გამოიცილებული უნდა
იქმნეს.
ლონდონი. კიტჩენერი დებეშე-
ვი იუწყება პრეტორიიდან:
ბურები მხედრდნენ თავს
დაეხსნენ ლიტენბურგს,
მაგრამ ვერაფერს გახდნენ.
ბრიტანელებს მოუტყეს 2
ოფიცერი და 14 ჯარისკაცი;
ოცი კაცი დაჭრილია. ბურებს
გენერალი ცელფერი მოუ-
ტყეს. დევეტის აწინდელ
სიმაგრის შესახებ სხვა და-
სხვა ცნობებია მიღებული,
რადგანაც მისი ჯარი
ორანეის რესპუბლიკაშია
მთლად მოზნეული. ჩრდილოეთის
აკენ მიმავალი ბრიტანელები
დღეს პეტრუს-

ზარბ განიღვნა თავი თავისი
მართლმადიდებელთა ეკლესი-
ადგან; რაც შეეხება ცდას,
რომ ეკლესიისათვის კვლავ
დაებრუნებინათ როგორმე,
სრულიად ფუჭი გამოდგა;
ამისათვის მართლმადიდებელთა
ეკლესია აღარ სთვლის
მას თავისს წევრად,
ვიდრე არ მოინანიებს და
ერთობას ეკლესიისთან
კვლავ არ აღადგენს. ვამტი-
კებთ რა მისს ეკლესიიდან
განდევნასა, ვლოცულობთ,
რომ უფალმა მოინანიებდეს
და ქვეშაირტება შთაგონოს;
გვედრებით, მოწყალეო
უფალო, რომელსა არა
გსურს სიკვდილი ცოდვილთა,
შეაწყალე და მოაქციე იგი
წმიდისა ეკლესიისა შენისა
მიმართ. ამინ.“ ხელი
მოაწერეს: ანტონიმ, მიტროპო-
ლიტმა პეტერბურგისა და
ლადივისამ; ფეოვანსტემ,
მიტროპოლიტმა კიევისა და
გალიცისამ; ვლადიმირმა,
მიტროპოლიტმა მოსკოვისა და
კალომინისამ; ივრონიმმა,
არქიეპისკოპოსმა ხოლმისა
და ვარშავისამ; იაკობმა,
ეპისკოპოსმა კიშინევისა და
ხელდისისამ; მარკელმა,
ეპისკოპოსმა და ბორისმა,
ეპისკოპოსმა.

პარიზი. ქალაქის საბჭოს
პრეზიდენტად არჩეულ იქმნა
ნაციონალი სტი დოსესი;
სოციალისტთა კანდიდატმა
ლაბიურკერმა 32 ხმა მიიღო.
პარიზი. პალატა. ზინერი
მთავრობას ამტყუვნებს,
რომ მონსონში მომხდარი
შეთქმულობა როგორმე
თავიდან არ იქმნა აცილებული
და უწყობებანი მოხდა.
პალატამ მორიგ საქმეებზედ
გადასვლის ფორმულა მიიღო,
რომელმაც მთავრობის
განცხადება მოიწონა.
ლონდონი. „რეიტერის
სააგენტოს“ ატყობინებენ
პრეტორიიდან: 14 თებერვლს
კიტჩენერს მიდევალ ბურგში
ბოტასთან და ბურების სხვა
სარდლებთან მოლაპარაკება
ჰქონდა იმის შესახებ,
შესაძლებელია თუ არა,
რომ იგი შეწყვეტილ იქმნეს.
პარიზი. სომერსეტისტიდან
იუწყებიან, რომ კიტჩინგერის
რაზმს უკან დაუწევია და
პირსტონი გაუწყნდნენ;
ბურებმა ტყვეთ წაიყვანეს
მოსამართლე და პირსტონის
კომენდანტი.
დღეს აქ დელილის რაზმი
მოვიდა.
ლონდონი-მარკოზი. აქ
ამავე მოვიდა, რომ კიტჩინგერმა
ბოტას შვიდის დღის ვადა
მისცა, რომ ბურების
დანარჩენს გენერლებმა
მოელაპარაკოს.

პარიზი. სამის დღის წინადა-
ბებმა პირისბურგი დაიჭირეს.
ვიდრე ქალაქს დაიჭერდნენ,
რაც ქალაქში სურსათი
ჰქონდათ, მთლად გაიტანეს.
სოფია. კრებამ პრეზიდენტად
მთავრობის კანდიდატი
გეშოვი ამოირჩია.
ლონდონი. როგორც
სალამოს გაზეთები იუწყებიან,
23 თებერვლს, დილით,
პრეტორიაში კიტჩინგე. მა
და ბოტამ ერთმანერთი
ინახულეს. ერთმანერთთან
რამდენსამე ხანს დაჰყვეს.
რა გარდასწყვიტეს, ჯერ
არავინ იცის. ბოტამი.
როგორც იუწყებიან, კუვეტის
შეიხს იზნ-რაშილი უკუ
შეკცივი და რაშიდის
დამარტებული ჯარები
შუაგულ არაბეთამდე
უდევნია. ქალაქი ნედრე
ადებულია, რაშიდი
გადაყენებულ იქმნა და
ახლა შევლას ოსმალებსა
სთხოვს ბასრიდგან;
წინააღმდეგს შემთხვევაში
ემუქრება რომ მექაში
მიმავალ მლოცავებს
აღარ გაუშვებს.

ქოსტანბინოვილი. ტიმრებენ,
ვინც კი მაკელონისაში
ქეო ბოლოვარელია. ლონდონი.
საზოგადოებათა პალატა.
ბროდრიკს სამხედრო
ხარჯთა აღრიცხვა შეაქვს
განსახილველად და თხოულობს,
რომ სამხედრო ცვლილება
იქმნეს უთუოდ შეტანილი.
„მარშან ერთობ დიდი
ჯარი იქმნა გაყვანილი,
— ამბობს იგი, — 140,000
კაცი. კენკის ყრით
ჯარის გაყვანის სისტემა
შარ-ყოფილი იქმნა,
ვიდრე უმეტესობა მისი
მოხმარება არ იქმნება.
მოსალოდნელია, რომ
ქოსტანბინოვილი პოლიტიკური
ცვლილება მოხდება და
თავს დაგვეხმარებინებენ;
ამისათვის ამ გარემო-
ებებს ანგარიში უნდა
გავუწიოთ და ამერიკიდან
სამხედრო სამინისტროს
საზღვარ-გარეთ გასაგზავნად
უნდა ჰყავდეს ორის
მაგივრად სამი სამხედრო
კორპუსი; მაგრამ თითონ
ადგილობრივად სამყოფი
ჯარი უნდა იყოლიოს.
ქვეყანა ექვს სამხედრო
კორპუსად იქმნება
დანაწილებული: სამი
ოლდენბატა, სალისბურის
ველს და ქვეყნის
შუაგულ ადგილას იდგება,
რომლებიც განსაკუთრებულ
ფაქტორიის სამუდამო
ჯარისაგან უნდა
მესდგებოდეს, ხოლო
დანარჩენი სამი
იორკსა, კალისტერსა და
ელინბურგში იდგება,
რომლებიც უნდა
შეიცავდნენ 60
ბატალიონს მილიციასა
და თავისუფალ მეომარებს.“
სამხედრო მინისტრი
აღნიშნავს აგრეთვე
გეგმას იმისას, თუ
პასუხის მგებლობა და
უფლებების დეცენტრალიზაცია
როგორ უნდა იქმნეს
გაუქმდებელი. მრავალ
რიცხვოვანი რაზმები
ახლის ორგანიზაციით
სამინდრო სამსახურიდან
განთავისუფლებულნი
უნდა იქმნენ. მინისტრს
იმედი აქვს, რომ
ახალშენები ცხენოსან
იომარებს შეინახვენ,
რომლებიც, თუ საჭიროება
მოითხოვს, ინგლისელს
იომარებს მიემატებიან.
თავისუფლნი მემომარნი
ლონდონის მოსაგერებელს
ადგილებში მუდამ
მხად უნდა იყვნენ
სამომად. თავისუფალ
მემომარებს 47
სანტიმეტრ ზარბაზნები
მიეცემათ; ცხენოსან
არტილერიის ზარბაზნებიც
გაუმჯობესებულნი
იქმნებიან; ჯარების
სწავლება
გაადვილებული იქმნება;
ყარბებში სწავლება
შემცირებული იქმ-
ნება. ოფიცრების
ხარჯიც, სახელდობრ,
ჩაცხად-ბურვისა,
შემცირებული იქმნება.
რობერტის რჩევით,
სამხედრო სამინისტროში
ცვლილებათა შეტანა
ომის დასრულებამდე
გადადებული იქმნება.
კამათი ამ სარგის
შესახებ შემდეგის
სხდომისათვის
იქმნა გადადებული.

ბანსხალბანი
ბუმილის ძალაქის
გამგომბა აცხადებს,
რომ 27 თებერვლს,
ნაშუადღევს 1 საათზედ,
გამგომბის სადგომში,
მოხდება საჯარო
ვაჭრობა, რომელზედაც
იჯარით გაიქმნა
უწმინდლორის მილის
გ მართვის საქმე.
ეს მილი გაყვანილი
უნდა იქმნას კორანის
ქუჩიდან კამოვის
სახლომდის იმავე
ქუჩაზედ. სიგრძით
115 საყენი. საშუალო
2,500 მანეთისა.
მსურველთა პირობების
განსჯე შეუძლიანთ
გამგომბის სამშენებლო
განყოფილებაში
ყოველ დღე კვრთ-
ქმეების გარდა,
9 დგან 3 საათამდე.

დოვოლენო ცენზურო. ტიფლისი,
24-го Февраля 1901 г.

სტამბა მ. შარაძისა და აბს.
რედაქტორ-გამომცემელი
ილია შავშავაძე.

დოვოლენო ცენზურო. ტიფლისი,
24-го Февраля 1901 г.

სტამბა მ. შარაძისა და აბს.
რედაქტორ-გამომცემელი
ილია შავშავაძე.

დოვოლენო ცენზურო. ტიფლისი,
24-го Февраля 1901 г.

სტამბა მ. შარაძისა და აბს.
რედაქტორ-გამომცემელი
ილია შავშავაძე.